

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 25. oktober 2004
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2004-730-1060
Dok.: AKA20718

Kommissorium for Justitsministeriets udvalg om tv-overvågning

1. Efter *lov om forbud mod tv-overvågning (tv-overvågningsloven)* må private som hovedregel ikke foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, jf. lovens § 1, stk. 1. Ved tv-overvågning forstås i loven vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat, jf. § 1, stk. 2.

Der gælder visse undtagelser fra forbuddet mod private tv-overvågning, jf. lovens § 2. Forbuddet gælder således ikke tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, hvor der drives erhvervsvirksomhed, såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over området. Endvidere er overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende tilladt, hvis overvågningen ikke er forbundet med (systematisk) optagelse af billeder på videobånd, film mv. Ved en lovændring i 2002 blev der tilføjet en yderligere undtagelse for tv-overvågning af pengeautomater, vekselaugemater og pengetransportbiler, såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, og overvågningen er indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet.

Private, der i medfør af de nævnte undtagelser fra forbuddet foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyse herom, jf. lovens § 3, stk. 1. Dette gælder dog ikke ved tv-overvågning af pengetransportbiler, eller hvis tv-overvågningen sker som led i overvågning af egne indgange eller facader, jf. lovens § 3, stk. 2.

Skiltningskravet gælder også ved private tv-overvågning af arbejdspladser.

Foretager offentlige myndigheder tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal der ligesom ved private tv-overvågning gives oplysning om overvågningen ved skiltning eller på anden tydelig måde, jf. tv-overvågningslovens § 3 a, stk. 1. Skiltningskravet gælder dog ikke for tv-overvågning, som foretages af politiet eller kriminalforsorgen, eller som foretages med henblik på beskyttelse af militære anlæg, jf. lovens § 3 a, stk. 2.

Offentlige myndigheder er ikke omfattet af tv-overvågningslovens generelle forbud, men offentlige myndigheders adgang til at foretage tv-overvågning begrænses bl.a. af generelle forvaltningsretlige regler om myndighedsudøvelse mv., f.eks. om god forvaltningsskik, proportionalitetsprincippet og pligten til alene at varetage saglige hensyn.

Tv-overvågning vil endvidere kunne være omfattet af visse af de generelle regler i *persondataloven*. Digital tv-overvågning kan være omfattet af denne lov, uanset om tv-overvågningen foretages af offentlige myndigheder eller af private. Analog tv-overvågning, hvor optagelserne opbevares systematisk, kan være omfattet af loven, hvis behandlingen udføres for private, jf. persondatalovens § 1, stk. 2. Persondatalovens regler bygger i vidt omfang på et

EU-direktiv
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon: 33 92 33 40
Telefax: 33 93 35 10

E-post: jm@jm.dk
Internet: <http://www.jm.dk>

Efter persondataloven må indsamling af personoplysninger alene ske til udtrykkelige og saglige formål, og det kræves bl.a., at efterfølgende behandling af oplysningerne skal være i overensstemmelse med disse formål. I Datatilsynets praksis er det antaget, at indsamling af persondata via tv-overvågning opfylder kravet om et udtrykkeligt og sagligt formål, når indsamlingen sker med henblik på at forebygge kriminalitet og skabe trykthed

strafferetlige og ansættelsesretlige regler.

2. Loven om forbud mod tv-overvågning bygger på en afvejning af hensynet til beskyttelsen af privatlivets fred over for hensynet til de sikkerhedsmæssige og kriminalpræventive fordele, der kan være forbundet med tv-overvågning.

Det generelle forbud mod privates tv-overvågning på steder, hvortil der er almindelig adgang, er i lovens forarbejder navnlig begrundet i, at en udbredt anvendelse af overvågningsapparatur vil kunne begrænse mulighederne for at kunne færdes på frit tilgængelige områder uden at være udsat for skjult iagttagelse eller fotografering. Det kan i sig selv virke krænkende for personer at blive fotograferet i situationer, hvor de ikke er forberedt på det, og det vil kunne skabe en almindelig fornemmelse af ufrihed, hvis udbredelsen af overvågningsudstyr fører til, at folk, når de færdes på frit tilgængelige steder, til stadighed føler sig udsat for at blive overvåget af ikke tilstedeværende personer.

I forbindelse med den ovenfor nævnte lovændring i 2002 blev det overvejet at åbne mulighed for fast tv-overvågning med billedoptagelse uden for pengeinstitutters facader. I det pågældende lovforslags bemærkninger anførte Justitsministeriet herom, at man lagde vægt på, at pengeinstitutters tv-overvågning i sådanne tilfælde ville være en meget bred undtagelse fra det generelle forbud, idet man henviste til, at en sådan fotografering ville komme til at omfatte et stort antal tilfældigt forbigående personer, som slet ikke har noget ærinde i pengeinstituttet. Dette måtte også ses i sammenhæng med, at det næppe ville være velbegrundet at begrænse en sådan undtagelse til pengeinstitutter, men det måtte i givet fald overvejes at udvide undtagelsen til en række andre erhvervsdrivende, som erfaringsmæssigt også er særligt udsatte for røverier og anden berigelseskriminalitet - f.eks. døgnkiosker.

Tv-overvågningsudstyr er blevet lettere tilgængeligt i takt med, at der har været en betydelig teknologisk udvikling på området. Interessen for tv-overvågningsudstyr har været generelt stigende, og anvendelsen af forskellige former for tv-overvågning er i de senere år blevet forøget væsentligt inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Finansrådet og Finansforbundet har for nylig over for Justitsministeriet på ny fremsat ønske om, at der åbnes mulighed for at anvende tv-overvågning med billedoptagelse af pengeinstitutters facadearealer. Organisationerne har bl.a. anført, at tv-overvågning med billedoptagelse vil kunne medvirke til en større opklaringsprocent og have en forebyggende effekt i forhold til bankrøverier. Organisationerne har endvidere særligt fremhævet, at der nu er teknologisk mulighed for, at pengeinstitutter kan installere overvågningen på en måde, som sikrer, at de videooptagelser, der kan være relevante i forbindelse med efterforskning, alene kommer til politiets kendskab, og at alle andre optagelser slettes hurtigt og automatisk.

Datatilsynet har i september 2004 fremsendt en redegørelse til Justitsministeriet om samspillet mellem tv-overvågningsloven og persondataloven m.v. og om persondatalovens anvendelse på tv-overvågning. Datatilsynet peger på en række tvivlsspørgsmål bl.a. om det nærmere forhold mellem de gældende regelsæt, og tilsynet finder, at dette sammenholdt med den generelt stigende interesse for at anvende tv-overvågningsudstyr øger behovet for en samlet gennemgang af og stillingtagen til reguleringen på dette område. Datatilsynets henvendelse er vedlagt som bilag til dette kommissorium.

3. På den anførte baggrund har Justitsministeriet besluttet at nedsætte et udvalg, der skal overveje spørgsmålet om en udvidelse af adgangen til tv-overvågning, og i givet fald hvilke rammer der bør gælde for en sådan udvidelse. Udvalget bør i sine overvejelser tage udgangspunkt i de hensyn, som er baggrunden for de gældende regler på området, dvs. på den ene side hensynet til privatlivets fred og på den anden side kriminalpræventive og sikkerhedsmæssige hensyn. Udvalget bør i sine overvejelser inddrage betydningen af den samfundsmæssige og teknologiske udvikling siden tv-overvågningslovens ikrafttræden i 1982, herunder mulige ændringer i befolkningens almindelige holdning til anvendelsen af tv-overvågning samt de tekniske muligheder for bl.a. at begrænse og "målrette" omfanget og lagringen af billedoptagelser m.v., jf. ovenfor under pkt. 2. Ved vurderingen af grundlaget for eventuelle lovændringer bør udvalget endvidere overveje risikoen for og konsekvenserne af, at man ved en eventuel udvidelse af adgangen til tv-overvågning bevæger sig hen imod et "overvågningssamfund", hvor almindelige mennesker i praksis stort set ikke vil kunne færdes på frit tilgængelige steder uden at føle sig videoovervåget. Udvalget bør desuden så vidt muligt inddrage

foreliggende viden om tv-overvågnings kriminalitetsforebyggende effekt, også i forhold til andre mulige kriminalpræventive tiltag.

Udvalget skal som sin anden hovedopgave overveje samspillet mellem tv-overvågningsloven og persondataloven og de øvrige spørgsmål, som Datatilsynet har peget på i sin henvendelse til Justitsministeriet, jf. pkt. 2 ovenfor.

Det forudsættes, at udvalget inddrager relevante oplysninger om retstilstanden og erfaringerne i andre lande, herunder i de øvrige nordiske lande.

I det omfang udvalget anbefaler lovændringer, anmodes udvalget om at udarbejde et lovudkast.

5. Udvalgets sammensætning

Formand: Landsdommer Henrik Waaben

Medlemmer:

- Dommerforeningen (1 medlem)
- Datatilsynet (1 medlem)
- Finansrådet og Finansforbundet (1 medlem)
- HK (1 medlem)
- Dansk Handel og Service (1 medlem)
- Politimesterforeningen (1 medlem)
- Det Kriminalpræventive Råd (1 medlem)
- Advokatrådet (1 medlem)
- Forbrugerrådet (1 medlem)
- Kommunernes Landsforening (1 medlem)
- Professor, dr. jur. Mads Bryde Andersen, Københavns Universitet
- Professor, dr. jur. Peter Blume, Københavns Universitet
- Justitsministeriet (1 medlem)

Sekretariatsfunktionen varetages af Justitsministeriet.